

Ευχαριστώ την Κυπριακή Κυβέρνηση και ειδικά τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας κο Νίκο Αναστασιάδη, το Πανεπιστήμιο Κύπρου και τον Πρόεδρο κο Μάνθο Μαυρομμάτη καθώς και τον Πρύτανη κο Κωνσταντίνο Χριστοφίδη που έδωσαν την ευκαιρία στη Σύλβια και εμένα να είμαστε σήμερα εδώ μαζί με τις οικογένειές μας για να τιμήσουμε τους γονείς μας Στέλιο και Έλλη. Θέλω επίσης να ευχαριστήσω όσους συνέτειναν στην υλοποίηση του έργου και ειδικά τον Jean Nouvel και τον Κώστα Μιτζάλη, Διευθύνοντα Σύμβουλο της J&P – Άβαξ.

Ο χρόνος δεν επιτρέπει να αναφερθώ σε όλα όσα έκαναν ο Στέλιος & η Έλλη. Θα περιοριστώ σε λίγα παραδείγματα.

Το ενδιαφέρον των γονιών μας ήταν επικεντρωμένο στην εκπαίδευση, στη μάθηση. Αυτή ήταν η αφετηρία από την οποία η Σύλβια και εγώ ξεκινήσαμε. Επιλέξαμε να κάνουμε πράγματα που συνεχίζουν το δικό τους όραμα. Τη σταθερή προτεραιότητα της μάθησης σε όλες της τις μορφές :

Ξεκινήσανε το Ίδρυμα Χρίστου Στέλιου Ιωάννου που αφορά σε παιδιά με ειδικές ικανότητες. Συμπεριλαμβάνει την κινητή μονάδα για έγκαιρη διάγνωση, το portage, που εξυπηρετεί τα παιδιά και τις οικογένειές τους μέχρι να πάνε στο Ίδρυμα, τα halfway homes που βοηθούν στην ένταξη τους στην κοινωνία και, τέλος, το γηροκομείο.

Συνεχίσαμε με τη δωρεά του School of Hellenic and Byzantine Studies στο Oxford University. Έχοντας πλέον μία σύγχρονη έδρα, η σχολή αυτή μετά από 500 ολόκληρα χρόνια μετονομάστηκε με πρωτοβουλία του ιδίου του Πανεπιστημίου The Stelios Ioannou School of Hellenic and Byzantine Studies. Αποτελεί έναν φάρο του ελληνικού πολιτισμού σε ένα από τα ιστορικότερα Πανεπιστήμια του κόσμου.

Σήμερα έχουμε την μεγάλη χαρά να εγκαινιάζουμε το Κέντρο Πληροφόρησης - Βιβλιοθήκη Στέλιος Ιωάννου του Πανεπιστημίου της Κύπρου. Εκκληρώνεται έτσι μια από τις τελευταίες επιθυμίες του πατέρα μας: “Το Πανεπιστήμιο πρέπει να αποκτήσει μια σύγχρονη Βιβλιοθήκη”.

Και στις τρεις αυτές περιπτώσεις υλοποιήσαμε συγκεκριμένες δομές μάθησης που απευθύνονται σ’ ολόκληρη την κοινωνία χωρίς να αποκλείουν καμία κατηγορία της.

Πιστεύω ότι η μάθηση σχετίζεται με την αληθινή Παιδεία και την ικανότητα κρίσης που αποκτά κάθε άνθρωπος. Η πληροφορία νοείται μόνο με την κρίση, και τη συνδυαστική ικανότητα που πρέπει να αποκτήσει κανείς γεφυρώνοντας τη γνώση με την πράξη.

Η μάθηση είναι, λοιπόν, κάτι ευρύ και βαθύ. Όχι μόνο να ξέρεις κάτι αλλά να το δομείς, να το επεξεργάζεσαι και να το συσχετίζεις. Μετά να αξιοποιείς στη ζωή αυτό το οποίο έμαθες.

Η Βιβλιοθήκη έχει βέβαια και ένα επιπλέον ιδιαίτερο χαρακτηριστικό. Την επιλογή ενός αρχιτέκτονα όπως ο Jean Nouvel για το σχεδιασμό της. Θέλω εδώ να προσθέσω δυό λόγια για αυτήν την επιλογή που σηματοδοτεί το έργο που εγκαινιάζουμε σήμερα.

Γνώριζα προσωπικά τον Jean Nouvel & το έργο του και τον θεωρούσα έναν από τους καλύτερους αρχιτέκτονες που υπάρχουν. Τα κτήρια του πάντοτε είχανε μια απόλυτη σύνδεση με την τοποθεσία (location) και τον τόπο (place) στον οποίο χτιζόντουσαν. Η σύνδεση αυτή δεν ήταν ευθύγραμμη ούτε προφανής αλλά υπήρχε. Ήταν αδύνατο να πάρεις ένα κτήριο του και να το τοποθετήσεις αυτούσιο κάπου αλλού. Μια τέτοια χειρονομία θα άλλαζε το νόημα του. (Έτσι και το κτίριο της Βιβλιοθήκης, δεν θα μπορούσε να είναι πουθενά αλλού).

Με αυτόν τον τρόπο ξεκίνησε η συνεργασία μας. Αυτή ήταν και η πρόκληση για τον ίδιο τον Jean Nouvel να μεταφράσει με σύγχρονο τρόπο και σε μια σύγχρονη αρχιτεκτονική γλώσσα τον ιδιαίτερο χαρακτήρα του κυπριακού τοπίου.

Έτσι, λοιπόν, όταν ήρθε για πρώτη φορά εδώ στη Λευκωσία, πήγε στον τόπο της Βιβλιοθήκης και εμπνεύστηκε από αυτούς τους πολύ χαρακτηριστικούς λόφους της περιοχής, τους Άρωνες. Με την ιδιοφυία του δημιούργησε έναν νέο τεχνητό Άρωνα. Έτσι συνέδεσε τους δύο φυσικούς λόφους με τον τεχνητό, ο οποίος φιλοξενεί τη Γνώση. Ένα λόφο μέσα στον οποίο καλλιεργείται και διατηρείται η Μάθηση: Το Κέντρο Πληροφόρησης και η Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου της Κύπρου.

Έχουμε, λοιπόν, ένα κτήριο μάθησης και γνώσης που διαθέτει το συμβολικό χαρακτήρα ενός αρχιτεκτονικού αριστουργήματος. Ένα κτήριο το οποίο συμπυκνώνει το νόημα μιας σύγχρονης βιβλιοθήκης και του ίδιου του Πανεπιστημίου της Κύπρου.

Κάθε δημόσιο κτήριο –όπως γνωρίζουμε από την ίδια την ιστορία και την παράδοση της αρχιτεκτονικής- πρέπει να έχει τη σημασία ενός “μνημείου”, ανεξαρτήτως του όγκου ή των σχεδιαστικών προθέσεων του. Τα δημόσια κτήρια οφείλουν να έχουν την αρχιτεκτονική σημασία που τους αξίζει.

Αυτή, εξάλλου, είναι μια μέριμνα και μια απάντηση στο ερώτημα: *τι αφήνουμε πίσω μας. Τι είναι εκείνο που μένει από το διάβα μας:*

Στο σημείο αυτό θα αναφερθώ σε αποσπάσματα της επιστολής μου προς την Πανεπιστημιακή Κοινότητα του 2089:

Ο Ηράκλειτος έλεγε ότι :

ΔΕΝ ΜΠΟΡΕΙΣ ΝΑ ΜΠΕΙΣ ΣΤΟ ΙΔΙΟ ΠΟΤΑΜΙ ΔΥΟ ΦΟΡΕΣ

Το ποτάμι ανά πάσα στιγμή αλλάζει, άρα ποτέ δεν είναι το ίδιο. Με τον ίδιο τρόπο ο άνθρωπος ζει σ’ ένα περιβάλλον ρευστό και απρόβλεπτο, ασταθές και μεταλλασσόμενο. Αυτό είναι το μόνο που δεν έχει αλλάξει εδώ και 2.500 χρόνια.

Από τη στιγμή που η διαρκής αλλαγή είναι το **ΝΟΗΜΑ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ**, τότε κι εμείς πρέπει να είμαστε διαρκώς έτοιμοι να την κατανοήσουμε και να την υποδεχτούμε, όποια κι αν είναι αυτή.

Γράφοντας αυτά στους ανθρώπους που θα διαβάσουν την επιστολή μου σε 70 χρόνια οι σκέψεις μου πάνε πίσω στο όραμα των γονιών μας. Η πιο πολύτιμη περιουσία που μπορούμε να αφήσουμε πίσω μας είναι η μάθηση και η γνώση. Είναι οι κατάλληλες δομές προς τις νεότερες γενιές ώστε μέσα από αυτές να προαχθούν η συνεργασία, η έρευνα, η αριστεία, η παιδεία και εντέλει να κατανοηθεί η ίδια η ζωή και το νόημά της.

ΤΑ ΠΑΝΤΑ ΠΕΙ.